MUNKÁSTANÁCSOK ÉS SZAKSZERVEZETEK

SOK NEHÉZSÉGGEL küszködnek üzemeinkben a munkások a normális, nyugodt élet, a termelőmunka kibontakoztatásáért végzett tevékenységükben. Legtöbb gyárban, munkahelyen a sok probléma közül jónéhány azonos. Legtöbb helyen hiányzik a nyersanyag, vagy nincs megfelelő energiaszolgáltatás, s ezen túl, a mostani napokban azon gondolkodnak, milyen munkaszervezési és bérezési formákat alakítsanak ki. Ebből a munkából igen sokat vállaltak magukra a munkás önigazgatás szervei, a munkástanácsok. Nemcsak vállaltak, hanem sok példa mutatja a szegedi üzemekben, hogy aktívan cselekednek is. E tevékenységükben sok helyen segítségükre sietnek a szakszervezetek a maguk sajátos módszereivel.

Segítsenek a szakszervezetek, mert a cél közös, legyen az közelebbi vagy távolabbi. Egyet akarnak, s ez nem is lehet más, mint a munkásosztály érdekében munkálkodni. Természetesen anélkül, hogy minden szegedi üzem munkástanácsának, vagy szakszervezeti csoportjának tevékenységét ismernénk, nem vonatkoztathatjuk mindegyikre az egységes tevékenységet az akarategységet. Előfordulhat az is, hogy egyesek, ha nem is az egész munkástanács, szóban a munkásosztály érdekeiről beszélnek, de tetteikben másként cselekszenek. Előfordulhat ilyen eset különösen ott, ahol azonos időszakban az ideiglenes munkástanácsok megválasztásakor nem nézték meg alaposan a munkások, hogy kiket is választanak meg, s így bekerülhettek az új igazgatási szervekbe nem oda való egyének is. Ilyen esetekről számolnak be például egyes falragaszok, vagy feliratok a városban. Ideig-óráig előfordulhat az, hogy egyes vezető helyre került egyéneknél a szó és a tett nem azonos, de a munkásság előbb-utóbb, — s inkább előbb — rájön, hogy az ilyen emberek félre akarják vezetni. Megelégelték a dolgozók a népámítást, a szólamok hangoztatását s olyan tetteket várnak, amelyek hatékonyan szolgálják érdekeiket.

A FELADATOK HELYES megoldásáért kell síkra szállni minden üzemben, s erre kell mozgósítani minden erőt. Ezért kell tevékenykedni minden becsületes dolgozónak, magától értetődően a munkások választott szerveinek, a munkástanácsoknak is, s nemkülönben a szakszervezeteknek. A nagy cél azonossága azonban nem jelenti azt, hogy a feladatokat akár egyik, vagy másik szerv, ezt külön-külön egymaga is elláthatja. Mind a munkástanácsnak, mind a szakszervezetnek megvan a maga sajátos feladata. Teljes egészében körvonalazni egyik, vagy másik feladatát, vagy hatáskörét, jogait és tevékenységét nem könnyű dolog és ezekben a napokban még nem is lehet. Igaz, hogy a munkástanácsok feladatát, tevékenységét, jogát és kötelességét már törvényerejű rendelet írja elő, de tevékenységének végleges formáját, módszereit majd maga az élet, a gyakorlati munka alakítja ki. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy e gyakorlat helytelen intézkedéseket, módszereket is szülhet. Látnunk kell, hogy nem megy minden az első naptól kezdve zökkenőmentesen. Éppen ezért helytelenül cselekednénk, ha valahol téves intézkedés vagy megnyilvánulás esetén mindjárt azt gondolnánk, hogy az nem odavaló elemek műve. Tévedhetnek a munkástanácsokba beválasztott emberek, mert jórészük a vezetést most ízleli, most próbálgatja, most tanulja, miközben igen nehéz, felelősségteljes munkát végez.

MOST A KEZDET kezdetén vagyunk, a végleges munkástanácsok megválasztásának időszakában. Önálló, szabad, független szakszervezeteink is most jönnek létre és egészségesen haladnak előre a megtisztulási folyamat, az újjáválasztás előkészületeivel, a szervezetek újjáválasztásával. Nagy szükség van ma és a jövőben is szükség lesz e két szerv, a munkástanácsok és szakszervezetek kölcsönös együttműködésére és segítségére. Itt-ott különösen azért, mert nem látják világosan: melyiknek mi a feladata. Így nézeteltérések vannak, s ezek a nézeteltérések nehezítik a kibontakozást. Munkástanácsaink a munkás önigazgatás szervei. Most legfontosabb feladatuk a munka szervezése és a termelőmunka folyamatosságának, kiszélesítésének biztosítása. Ezt kívánja a munkások, az egész nép érdeke. Csak a termelés és a termelőmunka eredménye biztosítja a dolgozók jobb ellátását és minden jogos követelés teljesítését.

A munkástanácsok feladata tehát a magyar viszonyoknak legjobban megfelelő gazdasági igazgatás —, amely a jövőben minden külföldi szokás és gyakorlat szolgai másolásától eltér. Elég volt már a másolásból! Nem akarjuk most ugyanazt csinálni. Az igazgatás új formáját üzemeinkben, ha fel is használjuk más országok tapasztalatait, a mi sajátos viszonyainknak megfelelően kell kialakítani. Ez nem lesz könnyű feladat és hatalmas erőpróbát jelent üzemeink új szerveinek.

A szakszervezeti bizottságok segíthetnek ezek megoldásában, a kezdeti nehézségek leküzdésében. Az építőiparon belül a fásoknál és a téglagyáraknál a kölcsönös segítség hasznát már példák bizonyítják. De egy olyan jelentős vállalatnál, mint a Magasépítő Vállalat, már nemcsak hogy nem igénylik ezt a segítséget, egyenesen akadályozzák a szakszervezet munkáját. A szakszervezeti élet nem mindenütt kielégítő Szeged üzemeiben. A vezetők bizonytalankodnak, tétováznak, topognak. Nem találják helyüket. Akadnak olyanok, akiket a munkások leváltottak. Vannak olyan munkástanácsok is, melyek szerint nincs szükség a szakszervezetre és ilyen meggondolás alapján akadályozzák működését. Erre ismét a Csongrád megyei Magasépítő Vállalatnál adtak példát, annak ellenére, hogy a Nagybudapesti Központi Munkástanács már az újságban közölt határozataiban is kinyilvánította azt az akaratát, hogy a szakszervezetekkel együtt oldja meg a feladatokat. Az ilyen helyeken, mint a Csongrád megyei Magasépítő Vállalat, a munkástanács legjobb segítőtársát gátolja tevékenységében. Ez nem engedhető meg. Ezért fel kell lépni az ilyen törekvések ellen! Nem engedhető meg az olyan tevékenység, amely a szakszervezetek felszámolására, munkájuk akadályozására irányul. Lehet, hogy egyes helyeken a szakszervezetek nem látták el jól szerepüket, a dolgozók érdekeinek védelmét. Ez nemcsak rajtuk múlott, hisz nem voltak a munkásosztály szabad, független szervei. Az olyan vezetőket, akik nem vonták le az elmúlt időszakból a megfelelő tanulságokat, feltétlenül le kell váltani, de nem a munkástanács jogosult erre, hanem maguk a szakszervezeti tagok, akik a rend teljes helyreállta, a normális munkarend kialakulása után maguk szabadon választják meg új vezetőiket, s ha arra szükség van, leváltják a régieket. Nem hagyhatják figyelmen kívül a szervezett munkásoknak azt a jogát, hogy saját gyűlésükön nyilvánítsák ki: kit akarnak vezetőknek szervezeteik élére?

A KIBONTAKOZÁS, a feladatok, a közös tennivalók helyes meghatározása azt kívánja, hogy a szakszervezeti szervek és munkástanácsok vezetői tartsanak közös megbeszéléseket, próbálják helyileg, saját vállalatuknál eldönteni, kire mi tartozik, abból az alapgondolatból kiindulva, hogy a munkástanácsok feladata az igazgatás, a szakszervezetek szerepe pedig a dolgozók érdekeinek védelme. Működjenek még szorosabban együtt a szakszervezetek és a munkástanácsok, hogy biztosítani tudják a dolgozókat megillető anyagi- és szellemi juttatásokat. Közös munkájuk csak hasznos lehet, segít abban, hogy minél rövidebb idő alatt megteremtsük az egészséges kibontakozást.

Dr. Hamvas Endre csanádi püspök körlevele

Dr. Hamvas Endre csanádi püspök papjaihoz körlevelet intézett, amelyben ezeket írja:

»Két nappal ezelőtt jöttem Budapestről. Láttam ott a megrongált, sőt rombadőlt házakat, a leszakadt villamos-huzalokat, a feltépett síneket. Budapest, a nemzettest feje, elég súlyosan megsérült, az élet lüktetése benne meghalkult. Mindnyájunk érdeke, hogy a fej gyógyulása mentől előbb meginduljon, és vele együtt a nemzet élete is fennmaradjon. De ehhez munka kell és fegyelmezett rend! Buzdítsátok azért a híveket, hogy fogjanak a dologhoz, serényen pótolják az elmulasztottakat és ne hallgassanak azokra, akik folyton sztrájkot hirdetnek. A külföld is segíteni akar a sebek gyógyításában. Segítségre azonban csak akkor számíthatunk, ha itt rend van és munka folyik. Egy népnek, amely gyógyulni nem akar és készakarva a halálba megy, nem lehet segíteni.

Azt is magyarázzátok meg a híveknek, hogy a külföldi rádió híreit okos kritikával vegyék. Magam hallottam, amikor bemondták: Budapest megsemmisült! Hála Isten, nem így van. Megsérült, de sérülései gyorsan be fognak hegedni, ha dologhoz látunk.

Az inflációról is sokat beszélnek, mintha az elháríthatatlan veszély lenne. Nem igaz. Ha megkezdjük a munkát, ha megfizetjük adónkat, nem lesz infláció. Ne is legyen, mert kétszeres tapasztalásból tudjuk, milyen keserves következményei vannak ennek. Csak becsüljük meg pénzünket, és ne dobjuk ki pánikszerűen.

Könnyen lángoló nép vagyunk, az érzelmekre hallgatunk. Ámde most vegyük elő józan eszünket, a tényekhez és a valósághoz alkalmazkodjunk és meglátjuk, hogy nem vagyunk halálosan beteg nemzet, hanem életerők duzzadnak bennünk, amelyek mint annyiszor a múltban, átsegítenek a nehéz időkön«.

Végül arra kéri a püspök a lelkipásztorokat, tartsák vissza híveiket minden erőszakos cselekménytől és hirdessék az általa közölt irányelveket plébániáik körében.

151 ezer forint, 23 mázsa élelmiszer

— A szegedi munkástanácsok gyűjtése a főváros lakosságának —

Pénteken délelőtt a Gyufagyárban ismét összeültek az üzemek munkástanácsainak küldöttei. A Gyufagyár kezdeményezésére indított gyűjtés eredményeiről számoltak be, ezenkívül meghallgatták a Budapesten járt küldöttség beszámolóját is.

A háromtagú küldöttség a főváros ideiglenes munkástanácsával tárgyalt arról, hogy hova vigyék a szegedi üzemek ajándékát, hogyan osszák szét. Budapesten úgy határoztak, hogy a sokat szenvedett VIII. és IX. kerület hajléktalanjainak adják át az élelmiszert. Az elosztás könnyű lesz, mert az otthon nélkül maradt dolgozókat különleges igazolvánnyal látták el.

A küldöttség beszámolója után az üzemek munkástanács tagjai mondták el, milyen eredményt értek el a gyűjtésben.

A Konzervgyár dolgozói 7382 forintot gyűjtöttek a pestiek részére, ezenkívül az üzem ezer kilogramm vegyesízt, 200 kilogramm aszaltszilvát, 500 kiló lecsót és 500 kilogramm különböző féle befőttet küld ajándékképpen Budapestre. *A MEZŐÉK* tízmázsa almát, a *Gőzfűrész* egy teherautó tűzifát ajánlott fel. *A Paprikafeldolgozó Vállalat* dolgozói 11 ezer forintot, a vállalat pedig paprikát ad. *Az Újszegedi Ládagyárban* 14 ezer forint, kétmázsa rizs, két és félmázsa vöröshagyma, 50 kilogramm burgonya gyűlt össze. *Az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat* munkásai 30 ezer forintot gyűjtöttek össze.

A gyűjtés eddigi eredménye: 151 ezer forint és 23 mázsa élelmiszer.

A munkástanácstagok hattagú bizottságot választottak. A bizottság feladata: az összegyűlt pénzért élelmiszert vásároljanak. Úgy határoztak, hogy zsírt, szalonnát, lisztet, kolbászt, szalámit vásárolnak.

Az élelmiszerből körülbelül 8 kilogrammos csomagokat állítanak össze. Előzetes számolás alapján körülbelül kétezer csomagot készítenek. Az ajándékot még karácsony előtt elakarják juttatni a fővárosba.

Az MSZMP ideiglenes központi bizottságának határozata

(Folytatás a 2. oldalról.)

néphatalom, a szocializmus vívmányainak védelmezői mindenféle ellenforradalmi próbálkozással szemben.

*

A Magyar Szocialista Munkáspárt proletárinternacionalista álláspontja, hogy külpolitikánk alapja a Szovjetunióval és a népi demokráciák országaival való szoros barátság és együttműködés, a teljes nemzeti függetlenség, önállóság és szuverenitás elvei szerint. A párt politikája elsőrendű feladatának tartja, hogy mihamarabb tárgyalások induljanak az SZKP és MSZMP vezetősége, valamint a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság kormánya között, hogy a szocialista országok közötti teljes egyenjogúság és önállóság, valamint az egymás belügyeibe való be nem avatkozás alapján rendezzék a két ország közötti viszonyt.

Az Ideiglenes Központi Bizottság sürgető feladatnak tartja és javasolja a kormánynak, hogy készítse el a november 4-i kormánydeklaráció célkitűzéseinek megfelelően a fő politikai és gazdasági kérdések megoldásának tervét, a kibontakozás programját, a nemzet haladó erőinek összefogása és a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének alapján.

Elvtársak! Előttünk, kommunisták előtt nem egyszer állottak már a maihoz hasonló súlyos, nehéz és bonyolult feladatok, de a munkásosztály legyőzhetetlen erejére támaszkodva, szövetségben a parasztsággal és együtt a haladó értelmiséggel, most is leküzdjük az ellenforradalmat és megteremtjük a független, szabad, demokratikus és szocialista Magyarországot.

Ülést tartott az MSZMP szegedi ideiglenes intéző bizottsága

Tegnap délután ülést tartott a Magyar Szocialista Munkáspárt szegedi ideiglenes intéző bizottsága. Az ülés napirendjén több időszerű politikai és közérdekű kérdés szerepelt. Az intézőbizottság fontos határozatokat hozott, s többek között abban is döntött, hogy a Móra Ferenc sétányon levő volt MDP-székházat megosztja — olyformán, hogy oda az MSZMP városi és járási intézőbizottságán kívül több pártszerv és a párthoz közelálló intézmény beköltözését teszi lehetővé. Az intézőbizottságot elhatározásában az a szándék vezette, hogy a volt MDP-székházba beköltöző szervezetek által jelenleg elfoglalt helyiségeket lakás céljaira szabadítsa fel.

Állást foglalt az intézőbizottság a munkástanácsok kérdésében is. Ide vonatkozó állásfoglalását lapunk más helyén közöljük.

Ki a felelős?

(Vezércikk folytatása)

ténylegesen felelős emberek ügyében.

A Magyar Szocialista Munkáspárt nem véd és nem mosdat egyetlen felelős embert sem, viszont határozottan síkraszáll az ellen, hogy becsületes kommunistákat, — csak azért, mert a korábbi intézkedések végrehajtásában bűnök, hibák és törvénytelenségek elkövetése nélkül résztvettek — kétes elemek megpróbálianak lehetetlenné tenni! Tudomásul kell venne mindenkinek, hogy a felelősség nem osztható szét a kommunisták között általában és egyenlő arányban. Már csak azért sem, mert az első alkalmas történelmi pillanattól kezdve nyiltan szembefordultak a becsületes kommunisták Rákosi és Gerő klikkjével és e klikk minden korábbi hibáiától elhatárolták magukat.

Mostanában a kommunisták ellenségeinek kedvelt módszere az „egyetemes felelősség" hangoztatása, s annál kevésbé erényük annak elismerése, hogy az első rohamokat a régi bűnök ellen maguk a kommunisták indították.

Közönséges és olcsó demagógia ez az ellenforradalmárok részéről, jóllehet Rákosiék kártevései miatt sok ember behódol nekik. Mégis észre kell venni, hogy aki a felelősség kérdését így szeretné exponálni, az nincs tisztában sem a múlttal, sem a közelmúlt történelmi eseményeivel, sem a politikai fogalmakkal. Ilyenformán pedig nyilvánvalóan arra sem illetékes, hogy válaszoljon erre a kérdésre: ki a felelős? — mert válasza csak hamis, ellenséges indulatú és badar lehet!

Állandóan működik a Paprikafeldolgozó

Nincs papír a csomagoláshoz • A termelők sürgősen adják át a paprikát!

Magyarországot, sőt nyugodtan mondhatjuk, egész sor államot két paprikafeldolgozó — a szegedi és a kalocsai — lát el fűszerpaprikával. Éppen ezért kiváltságosan kell kezelnünk nagyhírű vállalatunkat, a Paprikafeldolgozót. Hogy valóban kiváltságosan kezeljük, ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat az üzem működéséhez szükséges energiát folyamatosan biztosítja.

Olyan jó hallani, leírni, hogy van Szegeden egy vállalat, ahol minden különösebb zökkenő nélkül folyik a termelés. A csipedők, a hasítók és a forgatók délelőtti műszakban dolgoznak 8 órán keresztül. A szárító három gépe éjjel-nappal működik. Így itt három műszakban folyik a termelés. A malmok — az áramkorlátozás miatt — éjjel őrölnek.

Nyersanyag van. Hosszú fűzérekben függ a hatalmas tároló helyiségekben a paprika és még körülbelül 4—5 száz vagon van kint a termelőknél. A vállalat ütemterv szerint gyűjti be a paprikát. A pénteki napon Domaszék, Mórahalom, Röszke, Zákányszék, Pálmonostor paprikatermelői adták át a termést. Sok dolgozó paraszt személyesen szállítja be a paprikát. A vállalat előtt hosszú sorokban állnak a kocsik megrakodva.

A termés nem volt a legjobb. Közepes termésről beszélhetünk, de ha megkétszereződne a termett mennyiség, az is kevés lenne.

A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalatnak Baranya, Békés, Borsod, Somogy, Szabolcs, Szolnok, Vas, Veszprém és Zala megye, valamint Budapest lakosságát kell ellátnia fűszerpaprikával. Igyekszik is maximálisan kielégíteni az igényeket. Október hónapban 11, novemberben pedig 14 vagon őröltpaprika hagyta el a vállalat raktárát. És még ez a nagy mennyiség is kevésnek bizonyult. Miért? Könnyű a kérdésre válaszolni: indokolatlanul nagy a felvásárlás. Például Csongrád megyébe az év utolsó negyedében 200 mázsa paprikát kellene szállítania a terv szerint. November 30-ig 210 mázsát kapott a megye, és még ez is kevés! Ugyanígy kapott Budapest 62 mázsával többet.

Az ország valamennyi városa, községe paprikát kér. A Paprikafeldolgozó Vállalat óriási forgalmat bonyolít le. Naponkint az ország különböző fekvésű városából jelennek meg paprikáért. Tegnap Miskolc, Győr, Budapest, Debrecen és Pécs üzleteibe szállítottak.

Ha Magyarországnak van valutája, akkor ez a paprika. Óriási érték! A világ csaknem valamennyi országába exportáltunk. Nyugat- és Kelet-Németországba, Svájcba, Hollandiába, Franciaországba, Dániába, Kanadába. Most kormányunk lemondott a papriákért kapott valutáról, és az eddig exportra gyártott mennyiséget is belföldi fogyasztásra fordítják.

A vállalat folyamatos munkáját zavarja a papírhiány. Nem tudják a paprikát megfelelően csomagolni. Ezért a vállalat vezetősége kéréssel fordul a szegedi dolgozókhoz: akinek nagyobb mennyiségű havanna — zsírpapír — minőségű papír van birtokában, ajánlja fel a vállalat részére!

Minden városból, faluból paprikát kérnek. A paprikatermelőkön múlik, hogy a sok kérésnek eleget tudjon tenni a vállalat. Minden késedelem nélkül adják át paprikájukat, ezt kéri tőlük az ország népe.